

**Kohti dialogista ja sulautuvaa oppimista:
Yhteisöllinen, pitkäkestoinen työskentely,
työelämäkontaktit ja opiskelijoiden oma vastuu
menetelminä**

**Liisa Ilomäki, Minna Lakkala, Liisa Myyry,
Jukka Lehtonen ja Johanna Mäenpää ,
Helsingin yliopisto**

Johdanto

- ProWo-hankkeessa (Promoting Working Life Competences in University Education) olemme pyrkineet kehittämään yliopistopedagogiikkaa soveltamalla ns. **trialogisen oppimisen näkökulmaa**, jossa korostuvat jaetut tietokohteet ja pitkäjänteiset tiedonluomisen käytännöt sekä yhteys työelämään ja sen aitoihin käytäntöihin (Paavola ym., 2011; Muukkonen & Bauters, 2011).
- Tavoitteena on tukea opiskelijoiden uusien tietotyötaitojen kehittymistä, ns. sisällön oppimisen ohella.
- Kehittämistyötä toteutettiin yliopisto-opettajien kanssa yhteistyössä ideoimalla ja suunnittelemalla trialogisten periaatteiden avulla opiskelijoiden työskentelyyn uudenlaisia, yhteisöllisiä toimintatapoja.
- Tässä esityksessä tarkastellaan kahden kurssin toteutuksia trialogisesta näkökulmasta.

Introduction to research methods

Opiskelijat Valtiotieteellisen tiedekunnan vaihtoon tulleita opiskelijoita, kaikkiaan 31 aloitti, 26 suoritti kurssin. Kurssi järjestettiin syksyllä 2012, 8 viikon ajan, 7 tapaamista.

Tavoitteena 1) perehtyä siihen, mitä pro gradu -työ vaatii ja miten kirjoitetaan tutkimussuunnitelma, 2) oppia arvioimaan tutkimusasetelmia, 3) antamaan palautetta tutkimussuunnitelmista, 4) antaa tutkimuksen tekemisen perustiedot tiiviisti ja näin tasoittaa opiskelijoiden epätasaista tutkimusosaamista.

Opiskelijat toimivat kiinnostuksen perusteella muodostetuissa 6 ryhmässä, Ryhmän tehtävänä tutkimussuunnitelma ja sen esittäminen, oma teema esiteltävänä yhdessä tapaamisessa (esim. tutkimuskysymysten muodostaminen tai tutkimusetiikka).

Projekti kurssi

Bio- ja ympäristötieteellisen tiedekunnan biotieteiden laitoksella toteutettu kurssi. Opiskelijat joutuivat hakemaan kurssille (motivaatiokirje + CV). Kaikki 15 suoritti kurssin. Kurssi järjestettiin syksyllä 2012, 3 kk:n ajan, 3 tapaamista + projektikoulutus, lisäksi ohjaaja käytössä.

Tavoitteena tukea maisterivaiheen opiskelijoiden työelämätaitoja, erityisesti projektien toteuttamisen taitoja: suunnitella, hallinnoida ja raportoida projekti sekä toteuttaa se ulkopuolisten asiakkaiden kanssa. Kurssilla sovellettiin oman alan teoreettista tietoa käytäntöön ja vahvistettiin ryhmätyötaitoja.

Opiskelijat toimivat kiinnostuksen perusteella muodostetuissa kolmessa ryhmässä. Ryhmän tehtävä tuli ulkopuoliselta tilaajalta, tilaaja oli käytettävissä kurssin aikana

Projektikurssin työskentely Wikissä

Kurssin yhteiset materiaalit

- [Tuntikirjanpitolomake](#)
- [Ryhmätyön pelisäännöt -tehtävä](#)
- [Projektikurssin aloitustilaisuuden diat](#)

Projektinhallinnan teoriaosuus 25.-27.9., kouluttaja Veera Pensala

1. [Kurssin tavoitteet ja ohjelma](#)
2. [Hanke ja hankesykli](#)
3. [Johdanto analyysiin](#)
4. [Hankkeen tavoitteet ja logiikka](#)
5. [Seuranta ja indikaattorit](#)
6. [Aikataulu, voimavarat, hankeorganisaatio](#)

- [Keskeiset käsitteet](#)
- [Ohjelma](#)
- [How to construct a problem tree](#)
- [Formulating objectives](#)
- [Indigon tavoitteet ja indikaattorit](#)
- [Hankesuunnitelma](#)

Projektikurssin ryhmäjako

Seurasaaren kasvien hoitosuunnitelma

Tilaja: *Kaarina Heikkonen/Helsingin kaupungin ympäristökeskus (Kaarina.Heikkonen(at)hel.fi, p. 050 343 9050)*
Ohjaaja: *Mari Miranto (mari.miranto(at)helsinki.fi, p. 191 57574)*

Mervi Laitinen
Orvokki Ihalainen
Virve Koivuranta

Seurasaaren kasvien hoitosuunnitelma

[Edit](#) [Share](#)

29 Added by [Mari Miranto](#), last edited by [Viivi Liuksiala](#) on 2012-12-12 ([view change](#)) [show comment](#)

Materiaaleja (Kaarina Heikkonen):

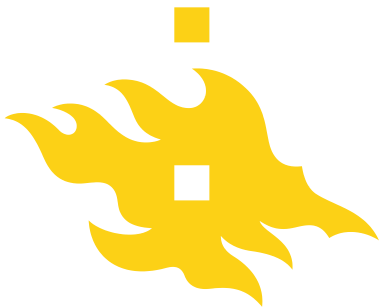
- [Seurasaaren luonnonkasvien elinympäristöjen parantaminen](#) (Kaarina Heikkonen, 12.9.2012)
- [Seurasaari-työryhmän yhteystiedot](#)

Seurasaaren ulkomuseon pihapiirin suunnitelmia

Nämä suunnitelmat ovat valmiita ja niiden toteutus on käynnissä:

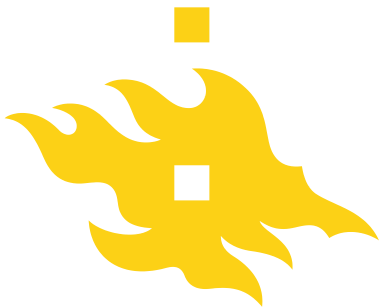
- [Kahiluodon kartano, väritys](#)
- [Kahiluodon kartano, vihertyöselitys](#)
- [Kahiluodon kartano, hoitoselitys](#)
- [Karunan kirkko](#)
- [Karunan kirkko, vihertyöselitys](#)
- [Karunan kirkko, hoitoselitys](#)

Seuraavien kolmen talonpoikaisalueen suunnittelu on käynnissä:

Trialogisten piirteiden toteutuminen kursseilla

Trialoginen piirre	Introduction to research methods	Projektityökurssi
Toiminnan organisoiminen yhteisesti kehitettävien kohteiden ympärille	Ryhmän tutkimussuunnitelma, Jokin tutkimusmetodin teema	Asiakkaan ryhmältä tilaama ratkaisuehdotus (raportti)
Henkilökohtaisen ja sosiaalisen tason yhdistäminen sekä aktiivinen toimijuus	Ei suoraan, mutta palautteiden mukaan välillisesti mm. omien tutkimustaitojen kehittämisessä. Toimijuus toteutui erittäin hyvin, näkyi hyvässä lopputuloksessa.	Ei suoraan, mutta projektityön oppiminen palautteiden perusteella keskeistä. Toimijuus toteutui erittäin hyvin, näkyi hyvässä lopputuloksessa
Eri tiedon muotojen yhdistäminen ja reflektointi asioiden kehittämisessä	Tutkimustieto, metoditieto ja empiirinen aineisto yhdistyivät. Prosessi edellytti reflektointia	Teoriatieto, soveltava ongelma ja projektityön menetelmät yhdistyivät. Prosessi edellytti reflektointia, mm. tutor ja tilaaja kommentoivat säännöllisesti

Trialogisten piirteiden toteutuminen kursseilla

Trialoginen piirre	Introduction to research methods	Projektityökurssi
Pitkäjänteiset työskentelyprosessit	8 viikkoa, samaa teemaa koskevan tutkimussuunnitelman täydentäminen vaiheittain, tulosten hyödyntäminen jatkossa omassa työssä.	Avoimen ongelman ratkaiseminen ja laajan raportin työstäminen, tuotosten jatkokäyttö ja julkaiseminen tilaajaorganisaatiossa.
Tietokäytäntöjen ”ristipölytys” eri kontekstien ja yhteisöjen välillä	Open kautta viittaukset tutkimustyöhön, opiskelijoiden kautta (usein) käytännön työhön, opiskelijat tulivat eri maista ja eri taustoista	Ryhmiä suora yhteistyö alan työelämäkäytäntöjä ohjanneen tilaajan kanssa, projektityön taitoja opetti ulkopuolinen asiantuntija.
Joustavien digitaalisten työvälineiden käyttö	Moodle yhteisesti, sähköposti, PowerPoint, Word, digivideo (yhdellä ryhmällä).	Wiki yhteisesti, Google docs joidenkin ryhmien omana valintana, sähköposti

Introduction to research methods

- Vaatii paljon etukäteissuunnittelua, ohjeistuksia (ryhmytyöt, esitykset, palautteet, posterit)
- Toisaalta vapautti opettajan tukemaan oppimisprosessia substanssiosaamisen sijaan, mutta edellytti valmiuksia epävarmuuden sietoon ja kysymyksiin vastaamiseen
- Uutta opiskelijoiden organisoiminen työskentelemään pitkäjänteisesti ryhmissä

-
- Jatkossa varaisin enemmän aikaa lähitapaamisille ja siinä työskentelylle, perehdyttäisin ja motivoisin enemmän ryhmätyöskentelyyn
 - Vahvuuksia opiskelijoiden osaaminen ja paneutuminen
 - Hankalaa riittävän struktuurin luominen, ryhmätyön teemojen keksiminen
 - Opiskelijoille tutkimuskysymysten muotoilu ja ryhmän tavoitteiden selkeyttäminen

Kokemuksia projektikurssilta

- Kurssin suunnittelun ja toteutuksen työmäärä arvioitua pienempi
- Tärkeää opiskelijoiden vastuu projektityön etenemisestä & ryhmien sopimat pelisäännöt, osaava projektikouluttaja
- Alumnisuhteet & työelämäyhteistyö
- Kurssille hakeneet opiskelijat motivoituneita ja taitavia, ei keskeytyksiä
- Kehitettävää työnantaja-tilaajien ohjeistuksessa ja roolien selkeyttämisessä

Opiskelijoiden odotukset kurssista

Opiskelijat odottivat lähinnä sitä, miten kurssia oli esitelty:

IRM: Oma opinnäytetyö ja siihen suuntautuneet odotukset, Ylipäänsä tutkimuksen tekemisen oppiminen, Epäily ryhmätyötä kohtaan, Hyvä arvosana

Projektityökurssi: Projektityö- ja ryhmätyötaidot, Työelämän kontaktit ja tuntemus, Tukea omalle opiskelulle (gradu), Epäily ryhmätyötä kohtaan

IMRn yhteenveto opiskelijoiden kokemuksista

”Meeting new students and getting socialized during the first months.”

IMR: hyödyllinen, opettavainen, auttaa omassa tutkimustyössä, ryhmätyön kokemus hyvä. 3: ei itselle niin hyödyllinen aiemman osaamisen vuoksi.

Opiskelijat mainitsivat useita erilaisia vaikuttavia seikkoja, eniten mainittiin ryhmätyö ja yhteinen vuorovaikutus, ja erillisinä mm. kurssin toteutustapa: *”I was impressed on how the course was taught. It wasn't merely spoon-feeding thus giving us opportunities to work on our own and be more responsible in order to learn.”*

Haastavinta oli ryhmätyö toimintatapoineen (osalle vieras opiskelutapa) ja se, että ryhmässä oli erilaista osaamista ja erilaisia taustatieteenaloja. Joissakin ryhmissä oli kielteisesti / passiivisesti suhtautuneita osallistujia.

Projektikurssin yhteenveto opiskelijoiden kokemuksista

”Tällaisia kursseja lisää jatkossakin!”

Projektityökurssin kommentit yleisesti erittäin kiittävät: antoisa, opettavainen, haastava, hyvä ryhmätyö, ja yleisesti positiivisia. Ei yhtään kielteistä kommenttia.

Vaikuttavinta oli ryhmätyö aidossa projektissa: *”Ryhmätyön toimiminen, ”vapaat kädet” eli sai itse ideoida eikä valmiita työtehtäviä annettu. Aikataulujen ja koko projektin hallinta ryhmässä ilman ns ”pomoa”.* Myös alussa ollut projektityön kurssi sai kiitosta.

Haastavana pidettiin projektityötä sinänsä eli tehtävän ”epäselvyyttä” ja laajuutta sekä sitä, että aihe piti itse määritellä. Samaten aikataulutusta ja työskentelyn yhteensovittamista oli haastavaa.

Projektikurssin onnistuminen tilaajien näkökulmasta

- Tilaajat olivat tyytyväisiä kokemukseen ja opiskelijoiden tekemät tuotokset arvioitiin hyödyllisiksi organisaatiolle, jopa ylittäneen odotukset. Jokaisen ryhmän raportti julkaistaan jossakin muodossa tilaajaorganisaatiossa.
- Tilaajat olisivat valmiita osallistumaan uudestaan tällaiseen kurssiin ja kummastakin tilaajaorganisaatiosta löytyy sopivia aiheita opiskelijatöiksi. Hyviä olisivat selvitykset, jotka olisivat tärkeitä toteuttaa, mutta joiden tekemiseen ei ole resursseja omassa organisaatiossa.
- Kehittämiskohteina mainittiin esim. tilaajan roolin selkiyttäminen etukäteen ja tarkempi suunnittelu siitä, kuinka paljon ja miten tilaajan pitäisi työtä ohjata.

Johtopäätöksiä

- Kannattavaa toimintaa: positiiviset kokemukset sekä opettajilla, opiskelijoilla että tilaajien edustajilla
- Opettajille kurssien suunnittelusta ja toteutuksesta ei ollut kohtuutonta ylimääräistä työtä
- Onnistumisen yksi edellytys oli tarkasti valmiiksi strukturoitu työskentelyprosessi, joka oli näkyvänä verkossa
- Taitojen kehittämiseen erinomainen menetelmä.
- IRM: Hyvä tapa kotouttaa ja sosiaalista kansainvälisiä opiskelijoita
- Projektikurssi: Autenttiset tehtävät oikeille asiakkaille

Kiitos!

Huomenna jatkamme työpajassa 3:
Yliopisto-opetuksen kehittäminen
tukemaan työelämätaitoja